

Warszawa, 18 lutego 2022 r.

BAS-WAPEiM-272/22

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L.dz. DS.1120.86.2022 (2)

Data wpływu 18. 02. 2022 r.

Pani Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

**Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw
(przedstawiciele wnioskodawców: posłanki Kamila Gasiuk-Pihowicz i Anna Maria Żukowska)**

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2021 r. poz. 483, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt zmierza do znowelizowania następujących ustaw: z 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. z 2021 r., poz. 269), z 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1904), z 27 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 1754), z 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2021 r., poz. 177 i z 2022 r. poz. 375), z 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2072, ze zmianami), z 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz. U. z 2021 r., poz. 137), z 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2021 r., poz. 66, ze zmianami), z 20 grudnia 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 190). Obok przepisów nowelizujących wskazane wyżej ustawy projekt zawiera przepisy regulujące liczne kwestie bezpośrednio, a także przepisy przejściowe.

Zmiany w nowelizowanych ustawach są obszerne i z uwagi na cel niniejszej opinii całościowe ich przedstawianie nie jest konieczne. Poniższa prezentacja ogranicza się do zasadniczych kwestii.

Niektóre zmiany w nowelizowanych ustawach mają w zasadzie identyczny charakter w odniesieniu do każdej z nich. Dotyczy to przede wszystkim:

- (1) uchylenia przepisów wykluczających możliwość kwestionowania umocowania sądów i trybunałów, konstytucyjnych organów państwowych oraz organów kontroli i ochrony prawa, jak również możliwość ustalania lub

oceny zgodności z prawem powołania sędziego lub wynikającego z tego powołania uprawnienia do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości (zmiana projektowana w odniesieniu do ustawy o Sądzie Najwyższym, ustawy – Prawo o ustroju sądów wojskowych, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy – Prawo o ustroju sądów administracyjnych);

- (2) uchylecia wyliczeń przewinień służbowych, przewidujących w szczególności przewinienie polegające na działaniach lub zaniechaniach mogących uniemożliwić lub istotnie utrudnić funkcjonowanie organu wymiaru sprawiedliwości jak również na działaniach kwestionujących istnienie stosunku służbowego sędziego, skuteczność powołania sędziego, lub umocowanie konstytucyjnego organu Rzeczypospolitej Polskiej (zmiana projektowana w odniesieniu do ustawy o Sądzie Najwyższym, ustawy – Prawo o ustroju sądów wojskowych, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy – Prawo o prokuraturze);
- (3) określenia, że powołanie sędziego przez Prezydenta RP odbywa się na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa (KRS) (zmiana projektowana w odniesieniu do ustawy o Sądzie Najwyższym, ustawy – Prawo o ustroju sądów wojskowych, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy – Prawo o ustroju sądów administracyjnych).

Ponadto projektowane zmiany w odniesieniu do KRS przewidują m.in. przyznanie KRS kompetencji do wybierania Zastępców Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych, uchylenie przepisów określających zasady wyboru członków KRS przez Sejm, określenie zasad zgłaszania kandydatów i wybierania 15 sędziów wchodzących w skład KRS przez sędziów różnych szczebli.

W odniesieniu do Sądu Najwyższego projekt przewiduje m.in. zmianę jego struktury polegającą na zniesieniu Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego oraz Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego (art. 24 projektu), natomiast Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego ma stać się Izbą Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego.(art. 22 projektu).

W zakresie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych projekt zmierza m.in. do

- uchylenia art. 112b, którego par. 5 przewiduje m.in., że wygaśnięcie funkcji Rzecznika Dyscyplinarnego Ministra Sprawiedliwości nie stoi na przeszkodzie ponownemu powołaniu przez Ministra Sprawiedliwości Rzecznika Dyscyplinarnego Ministra Sprawiedliwości w tej samej sprawie,
- uchylenia art. 113a, zgodnie z którym czynności związane z wyznaczeniem obrońcy z urzędu oraz podjęciem przez niego obrony nie wstrzymują biegu postępowania,
- uchylenia art. 115a, którego par. 3 stanowi, że sąd dyscyplinarny prowadzi postępowanie pomimo usprawiedliwionej nieobecności zawiadomionego obwinionego lub jego obrońcy, chyba że sprzeciwia się temu dobro prowadzonego postępowania dyscyplinarnego.

W odniesieniu do ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw projekt przewiduje uchylenie jej art. 7, zgodnie z którym sędzią Sądu Najwyższego, sądu powszechnego, sądu administracyjnego oraz sądu wojskowego, w tym sędzią w stanie spoczynku, jest także osoba powołana do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim przez organ uprawniony do powołania na podstawie przepisów obowiązujących w dacie powołania, której stosunek służbowy na tym stanowisku nie wygasł ani nie został rozwiązany do dnia wejścia w życie tej nowelizowanej ustawy.

Projekt przewiduje również, że

- dojdzie do wygaszenia mandatów członków KRS wybranych na podstawie art. 9a ust. 1 ust. o KRS (art. 9 projektu),
- za nieważne z mocy prawa zostaną uznane uchwały w sprawach indywidualnych dotyczących powołania do pełnienia urzędu sędziego Sądu Najwyższego, sędziego sądu powszechnego, sędziego sądu wojskowego, sędziego sądu administracyjnego albo asesora sądowego w sądzie administracyjnym podjęte przez KRS w której skład wchodził członek wybrani na podstawie art. 9a ust. 1 ust. o KRS. Stanowiska sędziego Sądu Najwyższego, sędziego sądu powszechnego, sędziego sądu wojskowego, sędziego sądu administracyjnego albo asesora sądowego w sądzie administracyjnym, których dotyczyły uchwały podjęte przez Krajową Radę Sądownictwa, w skład której wchodził członek wybrani na podstawie art. 9a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, uznaje się za wolne stanowiska sędziowskie (art. 11 projektu),
- stosunek służbowy na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego, sędziego sądu powszechnego, sędziego sądu wojskowego, sędziego sądu administracyjnego albo asesora sądowego w sądzie administracyjnym, uznaje się za nienawiązany, jeżeli powołanie do pełnienia urzędu na tym stanowisku nastąpiło na wniosek objęty uchwałą uznawaną zgodnie z projektem za nieważną z mocy prawa (art. 12 ust. 1 projektu),
- powyższe rygory nie mają jednak mieć zastosowania, w przypadku, gdy uchwała KRS obejmowała wniosek o powołanie asesora sądowego na stanowisko sędziego sądu rejonowego. W przypadku sędziego sądu rejonowego, ma on podlegać ponownej ocenie przez KRS. Jeżeli KRS stwierdzi, że ocena kwalifikacji asesora sądowego lub opinia kolegium sądu okręgowego lub ocena dokonana przez zgromadzenie ogólne sędziów sądu okręgowego, nie uzasadniały przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu sędziego, podejmuje uchwałę o skierowaniu do sądu dyscyplinarnego wniosku o złożenie sędziego z urzędu (art. 13 ust. 2 projektu). Jednocześnie projekt przesądza, że sąd dyscyplinarny miałby podjąć uchwałę o złożeniu sędziego z urzędu, jeżeli w sprawie zachodziły podstawy do podjęcia uchwały o nieprzedstawieniu wniosku o powołanie do pełnienia urzędu sędziego w trybie art. 37a ust. 1 ustawy o KRS (art. 13 ust. 3 projektu),

- orzeczenia wydane w Izbie Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego oraz Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego mają zostać uznane za nieważne i pozbawione skutków prawnych (art. 15 ust. 1 projektu). Rygor ten nie znajduje jednak zastosowania do orzeczeń w przedmiocie rozpoznania protestów wyborczych oraz stwierdzenia ważności wyborów m.in. do Parlamentu Europejskiego.

Ustawa ma wejść w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem wskazanych w art. 28 projektu przepisów, które mają wejść w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Chociaż organizacja wymiaru sprawiedliwości w państwach członkowskich należy do kompetencji tych państw, to przy wykonywaniu tej kompetencji państwa członkowskie mają obowiązek dotrzymywać zobowiązań wynikających dla nich z prawa UE (C-619/18, pkt 52). Nawet jeżeli, w przypadku braku uregulowań UE w danej dziedzinie, to prawo wewnętrzne każdego państwa członkowskiego powinno wskazywać właściwe organy sądowe i określać zasady postępowania w sprawach mających za przedmiot ochronę praw jednostki wynikających z prawa Unii, to jednak państwa członkowskie ponoszą odpowiedzialność za zapewnienie w każdym przypadku poszanowania prawa do skutecznej ochrony sądowej tych praw, zagwarantowanego w art. 47 Karty Praw Podstawowych UE (C-585/18, C-624/18 i C-625/18, pkt 115). Z brzmienia art. 47 akapit 2 KPP wynika, że określone w nim prawo podstawowe do skutecznego środka prawnego oznacza w szczególności przysługujące każdemu prawo do sprawiedliwego rozpatrzenia jego sprawy przez niezawisły i bezstronny sąd (C-585/18, C-624/18 i C-625/18 pkt 119).

Wymóg niezawisłości sędziowskiej wchodzi w zakres istoty prawa do skutecznej ochrony prawnej (art. 19 ust. 1 akapit 2 Traktatu o Unii Europejskiej) oraz prawa do rzetelnego procesu sądowego (art. 47 KPP), które to prawo ma fundamentalne znaczenie jako gwarancja ochrony wszystkich praw wywodzonych przez jednostki z prawa Unii, oraz zachowania wartości wspólnych państwom członkowskim wyrażonych w art. 2 TUE, w szczególności wartości państwa prawnego (C-585/18, C-624/18 i C-625/18, pkt 120). Aspekt zewnętrzny niezawisłości wymaga, aby dany organ wypełniał swoje zadania w pełni autonomicznie, bez podległości w ramach hierarchii służbowej, bez podporządkowania komukolwiek, w sposób wolny od nakazów czy wytycznych z jakiegokolwiek źródła, pozostając w ten sposób pod ochroną przed ingerencją i naciskami z zewnątrz, które mogą zagrozić niezależności osądu jego członków i wpływać na ich rozstrzygnięcia (C-585/18, C-624/18 i C-625/18, pkt 121).

Wolność sędziów od wszelkiego rodzaju ingerencji lub nacisków z zewnątrz wymaga określonych gwarancji, takich jak nieusuwalność, chroniących osoby, którym powierzono zadanie sądownictwa (C-619/18, pkt 75). Zasada nieusuwalności wymaga w szczególności, by sędziowie mogli sprawować urząd do momentu ukończenia obowiązkowego wieku przejścia w stan spoczynku lub

upływu kadencji sprawowania danej funkcji, jeżeli ma ona charakter czasowy. Mimo że zasada ta nie ma charakteru absolutnego, może ona – przy zachowaniu zasady proporcjonalności – doznawać wyjątków wyłącznie pod warunkiem, że uzasadniają je nadrzędne i prawnie uzasadnione względy (C-619/18, pkt 76).

3. Analiza przepisów projektu ustawy pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Z uwagi na cel sporządzenia niniejszej opinii, część analityczna koncentruje się na przepisach projektu, które budzą wątpliwości co do ich zgodności z prawem UE. W pozostałym zakresie projekt nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt przewiduje, że za nieważne z mocy prawa zostaną uznane określone kategorie uchwał w sprawach indywidualnych, dotyczących powołania do pełnienia urzędu sędziego. Stanowiska, których uchwały dotyczyły, mają zostać uznane za wolne stanowiska sędziowskie, zaś stosunek służbowy na tych stanowiskach uznaje się za nienawiązany. Regulacja taka, w istocie prowadząca do usunięcia określonych kategorii sędziów z zajmowanych przez nich stanowisk, stanowi nie tyle ograniczenie, co wręcz zanegowanie zasady nieusuwalności sędziów. Rozważając, czy odstępianie od tej zasady jest uzasadnione nadrzędnymi i prawnie uzasadnionymi względami, należy uznać, że z aktualnego orzecznictwa TSUE nie wynika jednoznacznie, jakoby uchwała KRS w składzie ustalonym w trybie art. 9a ustawy o KRS jako taka stanowiła przesłankę wystarczającą do uzasadnienia odstąpienia od zasady nieusuwalności sędziego. Nie wynika też z tego orzecznictwa, aby powołani w tym trybie sędziowie nie byli w ogóle objęci zasadą nieusuwalności jako gwarancją niezawisłości. TSUE podkreślał co prawda uzasadnione wątpliwości co do niezależności KRS (np. C-791/19, pkt 108). Ponadto, w wyroku w sprawie W.Ż. TSUE uznał, że w pewnych okolicznościach (z których jedną było zgłoszenie kandydatury na sędziego przez KRS w składzie ustalonym w trybie art. 9a ustawy o KRS) można uznać, że sąd krajowy nie spełnia wywodzonych z art. 19 ust. 1 akapit drugi TUE wymogów niezawisłości i bezstronności (C-487/19, pkt 154). Należy tu jednak poczynić dwie uwagi.

Po pierwsze, w sprawie W.Ż. udział KRS, której niezależność mogłaby wzbudzać uzasadnione wątpliwości, stanowił tylko jeden z elementów, które – uwzględniane łącznie¹ – mogą prowadzić do uznania sądu za niespełniający wymogów wynikających z prawa UE. Pozostałymi okolicznościami w rozpatrywanej przez TSUE sprawie było to, że powołanie sędziego nastąpiło z naruszeniem ostatecznego postanowienia Naczelnego Sądu Administracyjnego (pkt 138) oraz kontekst, w którym spodziewano się, iż wiele stanowisk w Sądzie Najwyższym będzie wkrótce podlegało obsadzeniu (pkt 150). Stąd stanowisko, jakoby sam udział w procedurze KRS w składzie ustalonym w trybie art. 9a ustawy o KRS jako taki nakazywał uznać powołanie sędziego za niezgodne z prawem UE, byłoby zbyt daleko idące w świetle przywołanego orzecznictwa

¹ Na konieczność uwzględnienia łącznie wszystkich problematycznych kwestii proceduralnych TSUE zwracał uwagę kilkakrotnie – zob. np. punkty 152 i 153 wyroku w sprawie C-487/19.

TSUE. Wniosek taki jest tym bardziej uprawniony, że TSUE nie przypisuje z perspektywy prawa UE udziałowi KRS kluczowego charakteru – raczej wskazuje, że udział takiego organu w kontekście procesu powoływania sędziów może jedynie przyczynić się do obiektywizacji tego procesu (C-487/19, pkt 149). Po drugie, w kontekście prawa do skutecznej ochrony prawnej, z faktu, że sąd krajowy miałby nie spełniać wymogu wynikającego z prawa Unii Europejskiej nie wynika, że sąd taki nie jest sądem w rozumieniu prawa UE i nie dotyczą go wynikające z tego prawa gwarancje. Prawdopodobnie byłoby raczej rozumowanie następujące: skoro jest to sąd orzekający o prawach i obowiązkach wynikających z prawa UE, to należy zapewnić jego niezawisłość, w tym za pomocą zasady nieusuwalności sędziów.

Podsumowując należy uznać, że przewidziane w projekcie usunięcie całej – wyodrębnionej generalnie – kategorii sędziów z zajmowanych przez nich stanowisk stanowi odstępianie od wynikającej z prawa UE gwarancji nieusuwalności sędziów. Nie wydaje się, aby uzasadnienie tego odstępiania znajdowało oparcie w dotychczasowym orzecznictwie TSUE, w którym udział KRS w procedurze powołania sędziego stanowi tylko jeden z elementów branych pod uwagę przy ocenie statusu sędziego. W tym zakresie projekt może więc zostać uznany za niezgodny z prawem UE.

4. Konkluzja

Art. 11 ust. 1 i 2 oraz art. 12 ust. 1 projektu budzą wątpliwości co do ich zgodności z art. 19 ust. 1 akapit 2 TUE w związku z art. 47 KPP.

W pozostałym zakresie projekt nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Autor:

dr Marek Jaśkowski
ekspert ds. legislacji
w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:
Dyrektor
Biura Analiz Sejmowych

Sobolewski

Przemysław Sobolewski

Warszawa, 18 lutego 2022 r.

BAS-WAPEiM-273/22

SEKRETARIAT Z-CY SZEFAKS

L.dz. DS. 1120.86.2022

Data wpływu ...18.02.2022r.

Pani Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (przedstawiciele wnioskodawców: posłanki Kamila Gasiuk-Pihowicz i Anna Maria Żukowska) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu

Projekt zmierza do znowelizowania następujących ustaw: z 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. z 2021 r., poz. 269), z 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1904), z 27 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 1754), z 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2021 r., poz. 177 i z 2022 r. poz. 375), z 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2072, ze zmianami), z 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz. U. z 2021 r., poz. 137), z 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2021 r., poz. 66, ze zmianami), z 20 grudnia 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 190). Obok przepisów nowelizujących wskazane wyżej ustawy projekt zawiera przepisy regulujące liczne kwestie bezpośrednio, a także przepisy przejściowe.

Zmiany w nowelizowanych ustawach są obszerne i z uwagi na cel niniejszej opinii całościowe ich przedstawianie nie jest konieczne. Poniższa prezentacja ogranicza się do najważniejszych w tym kontekście kwestii.

Niektóre zmiany w nowelizowanych ustawach mają w zasadzie identyczny charakter w odniesieniu do każdej z nich. Dotyczy to przede wszystkim:

- (1) uchylenia przepisów wykluczających możliwość kwestionowania umocowania sądów i trybunałów, konstytucyjnych organów państwowych oraz organów kontroli i ochrony prawa, jak również możliwość ustalania lub oceny zgodności z prawem powołania sędziego lub wynikającego z tego powołania uprawnienia do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości (zmiana projektowana w odniesieniu do ustawy o Sądzie Najwyższym, ustawy – Prawo o ustroju sądów wojskowych, ustawy – Prawo

- o ustroju sądów powszechnych, ustawy – Prawo o ustroju sądów administracyjnych);
- (2) uchylenia wyliczeń przewinień służbowych, przewidujących w szczególności przewinienie polegające na działaniach lub zaniechaniach mogących uniemożliwić lub istotnie utrudnić funkcjonowanie organu wymiaru sprawiedliwości jak również na działaniach kwestionujących istnienie stosunku służbowego sędziego, skuteczność powołania sędziego, lub umocowanie konstytucyjnego organu Rzeczypospolitej Polskiej (zmiana projektowana w odniesieniu do ustawy o Sądzie Najwyższym, ustawy – Prawo o ustroju sądów wojskowych, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy – Prawo o prokuraturze);
- (3) określenia, że powołanie sędziego przez Prezydenta RP odbywa się na wniosek KRS (zmiana projektowana w odniesieniu do ustawy o Sądzie Najwyższym, ustawy – Prawo o ustroju sądów wojskowych, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy – Prawo o ustroju sądów administracyjnych).

W odniesieniu do Sądu Najwyższego projekt przewiduje m.in. zmianę jego struktury polegającą na zniesieniu Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego oraz Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego (art. 24 projektu), natomiast Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego ma stać się Izbą Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego (art. 22 projektu).

W zakresie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych projekt zmierza m.in. do

- uchylenia art. 112b, którego par. 5 przewiduje m.in., że wygaśnięcie funkcji Rzecznika Dyscyplinarnego Ministra Sprawiedliwości nie stoi na przeszkodzie ponownemu powołaniu przez Ministra Sprawiedliwości Rzecznika Dyscyplinarnego Ministra Sprawiedliwości w tej samej sprawie,
- uchylenia art. 113a, zgodnie z którym czynności związane z wyznaczeniem obrońcy z urzędu oraz podjęciem przez niego obrony nie wstrzymują biegu postępowania,
- uchylenia art. 115a, którego par. 3 stanowi, że sąd dyscyplinarny prowadzi postępowanie pomimo usprawiedliwionej nieobecności zawiadomionego obwinionego lub jego obrońcy, chyba że sprzeciwia się temu dobro prowadzonego postępowania dyscyplinarnego.

Projekt zawiera przepisy zmierzające do dostosowania prawa polskiego do wymogów wynikających z prawa UE. Należy tu wskazać przede wszystkim:

- likwidację Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego (art. 22 projektu), której działalność w określonym kształcie została uznana przez Trybunał Sprawiedliwości UE za niezgodną z art. 19 ust. 1 akapit drugi Traktatu o Unii Europejskiej (C-791/19);

- uchylenie art. 112b, 113a i 115a ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, uznanych przez TSUE za niezgodne z art. 19 ust. 1 akapit drugi TUE (C-791/19);
- uchylenie przepisów wykluczających możliwość kwestionowania umocowania sądów i trybunałów, konstytucyjnych organów państwowych oraz organów kontroli i ochrony prawa, jak również możliwość ustalania lub oceny zgodności z prawem powołania sędziego lub wynikającego z tego powołania uprawnienia do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości, jak również uchylenie przepisów przewidujących w szczególności przewinienie polegające na działaniach kwestionujących istnienie stosunku służbowego sędziego i skuteczność powołania sędziego – zmierza do umożliwienia sądom krajowym zapewnienia pełnej skuteczności prawa UE poprzez m.in. odstąpienie od stosowania wszelkiego przepisu prawa krajowego sprzecznego z przepisem prawa Unii bezpośrednio skutecznym w ramach toczącego się przed tym sądem sporu (C-487/19, pkt 158).

Projekt zawiera przepisy mające na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej. Projekt może zostać uznany przez Marszałka Sejmu za projekt ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu.

Autor:

dr Marek Jaśkowski
ekspert ds. legislacji
w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:
Dyrektor
Biura Analiz Sejmowych
Sobolewski
Przemysław Sobolewski